

Pesmi beneškega Slovenca.

1.

Slovó od doma.

Bogom gora, z Bogom
Lepe cvetne trate,
Ki spomine v srci
Vzbujate mi zlate!

Z Bogom šume, z Bogom
Njih krilati gosti,
Priče moje tuge
In mojè radosti!

Grenka pač otožnost
Srce mi obdaja,
Ko se tu poslavljam
Od očine raja!

2.

Daleč moram, daleč
Kakor ptič jeseni,
Ko čez morje žene
Sever ga leđeni.

Sam, neznan od doma
Moram tjà v tujino,
Mala šibka ladja
Na morjá ravnino.

Vgodni vsaj razpnite
Jadra mi, vetrovi,
Spremljajte na poti
Blagi me dubovi!

Ivan Trinko.

Po zimi.

I.

Visoko tam na veji snežni
Upira ptič na mé okó —
Oj, ptiček moj, oj ptiček nežni,
Zakaj li gledaš me takó?

Srcé mi v prsih zatrepeče,
Ko v kalno ti očesce zrèm,
Ko gledam v njem gorjé kipéče,
Ko prošnje gledam tihe v njem.

Ti pustil si zavetje varno,
Kjer meni bil si droben gost,
In vèn, oh, v zimo vèn viharo
Poletel si, dobil prostost!

V zavetji mojem brez skrbi si
O srečnih dnevih snival ti,
Svetá poznal bridkosti nisi,
Trpljenja nisi vžival ti!

A zdaj trpiš! . . . Okó solzeče
Upira se na mene zdaj,
O ptiček moj, nazaj proséče
Te vabim jaz, nazaj, nazaj!

Življenje' spi še v smrtnih mrzih,
Odet še ní s cvetovi gaj,
In bratov ni še zunaj drazih —
Oj, ptiček moj, nazaj, nazaj! . . .

Na sredi gozda, v led vkovane
Stojé zeléne smréčice;
Na njih goré do ure rane
Božične zlate svéčice.

Povili angeljci z nebá so
Med njé premnogo svetlo vez,
Posuli čistega zlatá so,
Kristálov dragocénih vmés. . .

II.

In kot molíla v žarnih glasih
Pogozdna bitja bi v nebó,
Takó doni mi nežno včasih
Iz jasne noči na uhó.

In kakor petje bi donélo,
Takó odmeva glas stoter,
Da gozd, zavít v odejo belo,
Slaví — božični svoj večer!

A. Funtek.

Slavni Slovenci.

„Slavme slavně slávu Slávův slavných“.

J. Kolár.

I.

Dr. Jakob Zupan.

O stoletnici njegovega rojstva.

Spisal Fr. Wiesthaler.

(Dalje.)

Zwei Gelehrte hat Krain besessen — den einen hat der Wolf,
den andern die Sau gefressen!“ Tako je vzkliknil Zupan, za-
čuvši žalostno vest o nesrečni smrti Čopovi v savskih valovih.
In res! učenjak, temeljito izobražen učenjak je bil Zupan, da malo
takih v tisti dobi. Bil je več mnogim jezikom: hebrejskemu in arabskemu,
latinščini, grščini in nemščini, izmed slovanskih jezikov pa vrhu slo-
venščine zlasti ruskemu, bolgarskemu in srbsko-hrvaškemu; a tudi laški
in francoski je gladko govoril ter v teh dveh jezicih in v slovanščini
i druge rad poučeval, tako n. pr. prijatelja svojega č. g. J. Riberniga, ki
hrani še zdaj od njega slovansko berilo, po kojem ga je Zupan cirilice
učil. Znamenito je i to, da je svoje predmete v šoli rad tudi v sloven-
skem jeziku tolmačil takrat, ko je bil naš jezik, zlasti kar se tiče
znanstvenih izrazov, še tako ubog in tako malo razvit. Slovensko po-
učevanje v znanstvenih strokah še dan danes ni, kar si bodi. S kakimi
težavami se je bilo možu še le takrat boriti! Ni se tedaj čuditi, da je
vselej, kadar je našel, kak porabljev slovenski terminus vesel vzkliknil:

„Vse imamo
Pa ne znamo;
Le išimo,
De dobimo!“